Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2022-11-30

RS 2022-0682

Regionstyrelsen

Riktlinjer avseende finansiella risker

Föredragande regionråd: Aida Hadzialic

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har i tidigare ärende föreslagit att regionfullmäktige fattar beslut om att AB SLL Internfinans ska avbolagiseras och att verksamheten ska överföras till regionstyrelsen den 1 januari 2023 (RS 2022-0428). Regionstyrelsen föreslås därför fastställa Riktlinjer avseende finansiella risker, som ersätter AB SLL Internfinans tidigare dokument Tillämpningsanvisningar för AB SLL Internfinans avseende finansiella risker, samt Placeringspolicy för stiftelsemedel.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Riktlinjer avseende finansiella risker godkänns.

Regionrådsberedningens motivering

Under förutsättningen av att Regionfullmäktige beslutar att AB SLL Internfinans ska avbolagiseras och dess uppgifter överförs till regionstyrelsen krävs en revidering av roller och ansvar i regionens övergripande riktlinjer för finansiell hantering.

Genom att slå samman två styrande dokument, Tillämpningsanvisningar för AB SLL Internfinans avseende finansiella risker samt Placeringspolicy för stiftelsemedel, till ett nytt gemensamt dokument, Riktlinjer avseende finansiella risker, förenklas administrationen.

Beslutsunderlag

1. Riktlinjer avseende finansiella risker

Aida Hadzialic

Regionledningskontoret
Erik Skjulstad

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-11-07

RS 2022-0682

Regionstyrelsen

Riktlinjer avseende finansiella risker

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Riktlinjer avseende finansiella risker godkänns.

Sammanfattning

AB Stockholms Läns Landstings Internfinans (AB SLL Internfinans) är idag organiserat i bolagsform där AB SLL Internfinans styrelse agerar beslutsfattare för de två dokumenten Tillämpningsanvisningar för AB SLL Internfinans avseende finansiella risker samt för Placeringspolicy för stiftelsemedel.

Regionfullmäktige föreslås den 6 december 2022 fatta beslut om att AB SLL Internfinans ska avbolagiseras och verksamheten föreslås överföras in till den juridiska personen Region Stockholm som en enhet inom Regionledningskontoret. Verksamhetsövergången föreslås till den 1 januari 2023. Efter det att verksamheten överförts föreslås bolaget AB SLL Internfinans avvecklas genom att fusioneras med moderbolaget Landstingshuset i Stockholm AB.

För att förenkla administrationen har AB SLL Internfinans slagit samman de två dokumenten ovan till ett nytt gemensamt dokument Riktlinjer avseende finansiella risker. Givet att Regionfullmäktige beslutar om en avbolagisering behöver regionstyrelsen besluta om dokumentet.

Bakgrund

AB SLL Internfinans har idag uppdrag att på affärsmässiga grunder bistå Region Stockholm, dess nämnder, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva utlåning för investeringar till Region Stockholms nämnder och bolag.

AB SLL Internfinans ska hantera finansiella risker för Region Stockholm, samt förvalta Region Stockholms avkastningsstiftelser och gåvofonder. Som hjälpmedel och för att sätta upp riktlinjer gällande uppdraget att hantera Region Stockholms skuldportfölj och finansiella risker använder AB SLL Internfinans idag dokumentet Tillämpningsanvisningar för AB SLL Internfinans avseende finansiella risker.

Tillämpningsanvisningarna avser Internfinans hantering av finansiella risker och utgör tillsammans med de finansiella styrdokumenten ett regelverk för hantering av både de finansiella risker som uppstår i samband med den koncerngemensamma likviditets- och skuldförvaltningen och den avvikelsehantering som gäller för finansiella risker inom övriga verksamheter. Tillämpningsanvisningarna är ett övergripande dokument som ska följas av all personal inom Internfinans. Syftet med tillämpningsanvisningarna är att definiera enhetliga riktlinjer för all finansiell verksamhet hanterad av Internfinans.

Som hjälpmedel och för att sätta upp riktlinjer inom uppdraget att förvalta och administrera stiftelseplaceringar för Region Stockholms samförvaltade donationsstiftelser använder AB SLL Internfinans dokumentet Placeringspolicy för stiftelsemedel.

Placeringspolicyn för stiftelsemedel utgör styrdokument för Internfinans hantering av donationsfondsförvaltningens medel. Syftet med dokumentet är att ange regler och riktlinjer för förvaltningen.

Dokumentet Tillämpningsanvisningar för AB SLL Internfinans avseende finansiella risker beslutades senast i AB SLL Internfinans styrelse den 2022-05-18 och Placeringspolicyn för stiftelsemedel beslutades senast i AB SLL Internfinans styrelse den 2021-12-10.

Det nya sammanslagna dokumentet Riktlinjer avseende finansiella risker innehåller inga väsentliga förändringar från de senaste beslutade dokumenten vad gäller finansiella risker eller riktlinjer. De förändringar som genomförts är följande:

- Roller och ansvar har förändrats givet att Regionfullmäktige beslutar att AB SLL Internfinans ska avbolagiseras. Grafiska och textmässiga justeringar har gjorts för att de två sammanslagna dokumenten ska bli enhetliga.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Under förutsättning av att Regionfullmäktige beslutar att AB SLL Internfinans ska avbolagiseras och dess uppgifter överförs till regionstyrelsen, behöver regionstyrelsen fastställa om Riktlinjer avseende finansiella risker.

Regionledningskontoret föreslår att regionstyrelsen beslutar att godkänna dokumentet Riktlinjer avseende finansiella risker.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp	Katarina Holmgren
Regiondirektör	Ekonomidirektör

Beslutsunderlag
1. Riktlinjer avseende finansiella risker

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-11-07

Region Stockholm

Diarienummer
RS 2022-0682

Riktlinjer

Riktlinjer avseende finansiella risker

Beslutad av X, den Y

Gäller för X

Gäller X

Innehåll

Innehåll 2
1 Syfte, mål och giltighet 4
2 Organisation och ansvarsfördelning 4
2.1 Internfinans 4
2.2 Organisation 5
2.3 Beslutsnivåer 5
3 Uppföljning och kontroll 5
3.1 Rapportvägar och frekvens 6
3.2 Avvikelserapportering och uppföljning 6
4 Internfinans skuldförvaltning 6
4.1 Mål för skuldförvaltningen 6
4.2 Diversifiering av finansiering 6
4.3 Refinansieringsrisk 7
4.4 Likviditetsrisk 7
4.4.1 Refinansieringsrisk på medellång sikt (år 2-5) 7
4.4.2 Refinansieringsrisk på lång sikt (bortom år 5) 7
4.5 Ränteomsättningsrisk 8
5 Internfinans likviditetsförvaltning 8
5.1 Mål för likviditetsförvaltningen 8
5.2 Kreditrisk 9
5.3 Motpartsrisk 9
5.4 Likviditetsrisk 10
5.5 Placeringens löptid 10
6 Internfinans övriga hantering 10
6.1 Valutarisk placeringar, finansiering 10
6.2 Derivatinstrument 11
6.3 Motpartsrisk derivatinstrument 11
7 Riktlinjer för placering av stiftelsemedel 12
7.1 Målformulering 12
7.1.1 Övergripande mål för kapitalförvaltningen 12
7.1.2 Operativa mål för kapitalförvaltningen 13
7.1.3 Utdelningsbara medel 13
7.2 Roller & ansvar 13
7.2.1 Ekonomidirektör 13
7.2.2 Finanschef 13
7.2.3 Internfinans företrädare i operativa kapitalförvaltningsfrågor 14
7.2.4 Riskkontroll 14
7.3 Placeringsföreskrifter 14
7.3.1 Förvaltningsformer 14
7.3.2 Strategisk allokering 15
7.3.3 Risklimiter per tillgångsslag 16
7.3.4 Övriga riskbegränsningar 17
7.4 Ansvarsfulla och hållbara investeringar 18
7.4.1 Inriktning för ansvarsfulla och hållbara investeringar 18

7.5 Rapportering & uppföljning 18
7.5.1 Rapportering 18
7.5.2 Uppföljning 19
8 Definitioner 20

1 Syfte, mål och giltighet

Dessa riktlinjer fastställs av regionstyrelsen och gäller från och med 2023-01-01.
I dessa riktlinjer avseende finansiella risker anges preciseringar till *Policy för god ekonomisk hushållning* och till *de finansiella riktlinjerna*. Dessa dokument benämns i det följande för ”de finansiella styrdokumenten”.

I den mån det uppstår konflikt mellan dessa riktlinjer och de finansiella styrdokumenten eller om inga anvisningar ges i dessa riktlinjer gäller de finansiella styrdokumenten i första hand.

Riktlinjerna avseende finansiella risker avser regionledningskontorets (RLK) hantering av finansiella risker och utgör tillsammans med de finansiella styrdokumenten ett regelverk för hantering av både de finansiella risker som uppstår i samband med den koncerngemensamma likviditets- och skuldförvaltningen och den avvikelsehantering som gäller för finansiella risker inom övriga verksamheter.
Riktlinjerna avseende finansiella risker är ett övergripande dokument som ska följas av all personal inom RLK.

Syftet med riktlinjerna är att definiera enhetliga riktlinjer för all finansiell verksamhet hanterad av RLK. Riktlinjerna i dokumentet ska:

- ligga till grund för god kontroll av finansiella mellanhavanden mellan RLK och externa såväl som interna motparter
- klargöra ansvarsfördelning och organisation för finansiella aktiviteter
- främja god avkastning och låg upplåningskostnad utifrån en väl definierad risknivå

Dessa riktlinjer utgör tillsammans med de finansiella styrdokumenten och handlarfullmakten handlingsramarna för den operativa finansförvaltningen.
Beslut om uppdatering och eventuell revidering av riktlinjer avseende finansiella risker ska vid behov fattas då de interna och externa förutsättningarna tenderar att förändras över tid.

2 Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Internfinans

Internfinans är en enhet inom regionledningskontoret under avdelningen ekonomi och finans. Internfinans ansvarar bland annat för att:

- på affärsmässiga grunder bistå Region Stockholm, dess nämnder, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva utlåning för investeringar till regionens nämnder och bolag.
- agera externt i finansiella frågor för Region Stockholm.
- hantera finansiella risker för Region Stockholm samt hantera koncernövergripande finansiella redovisningsfrågor kopplade till regionens skuldportfölj.
- förvalta Region Stockholms anknutna donationsfonder och stiftelser.

2.2 Organisation

Internfinans ska ha en god intern kontroll och ändamålsenlig organisation. Internfinans likviditets- och skuldförvaltning är uppdelat i följande funktioner:

- Front Office – finansiella affärer
- Middle Office – riskkontroll
- Back Office – affärsadministration, cash management och redovisning

2.3 Beslutsnivåer

Internfinans har följande beslutsnivåer:

Beslut	**Beslutsnivå**
1. Fastställande av dessa riktlinjer avseende finansiella risker	Regionstyrelsen
2. Beslut som i riktlinjer avseende finansiella risker hardelegerats till finanschefen	Finanschef

3 Uppföljning och kontroll

Ansvar för löpande uppföljning av likviditets- och skuldförvaltning i riktlinjerna åligger riskkontrollfunktionen. För att säkerställa att de finansiella riskerna håller sig inom de begränsningar som finns angivna i de finansiella styrdokumenten samt i dessa riktlinjer ska rapporter över utestående finansiella exponeringar och befintliga risklimiter sammanställas.

3.1 Rapportvägar och frekvens

Uppföljning av limiter görs löpande, dock ska en riskrapport upprättas minst en gång per månad med notering om vem som upprättat riskrapporten. Riskrapporten ska skyndsamt vidarebefordras till finanschefen som, om rapporten bedöms tillfyllest, ska signera rapporten och låta arkivera den enligt gällande arkivplan.

3.2 Avvikelserapportering och uppföljning

I det fall avvikelse mot de finansiella styrdokumenten eller dessa riktlinjer konstateras ska riskkontrollfunktionen omedelbart rapportera till finanschefen. Om avvikelsen ligger inom Internfinans uppdrag ska beslut avseende korrigering fattas av finanschefen utan dröjsmål och eventuella korrigerande åtgärder genomföras så snart det är möjligt. De beslutade åtgärderna ska noteras på riskrapporten.

Om beslutet innebär att korrigerande åtgärder, av marknadsmässiga eller andra skäl, inte genomförs ska detta beslut vara tidsbegränsat. Finanschefen ska i sådant fall omedelbart informera ekonomidirektören skriftligen och redogöra för:

- Avvikelsen
- Orsaken till avvikelsen
- Vidtagna och planerade åtgärder

Om avvikelsen faller inom övriga nämnder/bolags ansvarsområde ska berörd nämnd/bolag informeras så snart Internfinans har identifierat sådan avvikelse.

4 Internfinans skuldförvaltning

4.1 Mål för skuldförvaltningen

Internfinans arbete med skuldförvaltningen syftar till att, inom ramen för att säkerställa likviditetsbehovet, minimera Region Stockholms finansiella kostnader på lång sikt.

4.2 Diversifiering av finansiering

Internfinans ska under beaktande av målsättningen eftersträva att diversifiera regionens finansieringskällor. Vid diversifiering ska särskild vikt läggas vid finansieringskällor som kan vara tillgängliga även i en situation med hög finansiell stress i marknaderna.

4.3 Refinansieringsrisk

De finansiella riktlinjerna stipulerar att låneförfallen ska spridas över tiden så att lånebehovet inte blir alltför stort under en enskild tidsperiod. Nedan förtydligas hur olika aspekter av refinansieringsrisk ska hanteras.

4.4 Likviditetsrisk

I de finansiella riktlinjerna ställs kravet att regionens likviditetsbehov ska vara säkrat de närmaste 6 månaderna, vilket innebär att likviditetsreserven ska överstiga det eventuellt negativa kassaflöde som ges av gällande årsplan avseende likviditet över tidsperioden. Vid beräkning av negativt kassaflöde gäller noteringen för den dag under planperioden som uppvisar det mest negativa aggregerade kassaflödet. I tillägg till skrivningen i de finansiella riktlinjerna bör likviditetsreserven planeras för att överstiga likviditetsbehovet de närmaste 12 månaderna med ett krav på en extra buffert om 1,5 miljarder för de närmaste 6 månaderna.

Upplåning i certifikatmarknaden räknas i normalfallet inte som en del av skuldportföljen och får användas för att hantera kortsiktigt likviditetsbehov.

4.4.1 Refinansieringsrisk på medellång sikt (år 2-5)

För åren 2-5 gäller att exponeringen mot kreditspreaden inte får överstiga 10 miljarder er år.

Per kalenderkvartal gäller limiterna i tabellen nedan:

Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
Max 3 000 mkr	Max 3 000 mkr	Max 2 000 mkr	Max 3 000 mkr

Limiterna på års- och kvartalsbasis gäller endast vid refinansiering och nyupplåning, vilket innebär att om regionens exponering under en viss tidsperiod överstiger tabellens riktmärken så fåringa nya lån upptas med slutförfall under den tidsperioden, ej heller får ränteomsättningsdag på lån mot EIB väljas i den tidsperioden.

4.4.2 Refinansieringsrisk på lång sikt (bortom år 5)

Regionens låneförfall bortom år 5 ska spridas över tiden så att de per kalenderår inte överstiger 6 miljarder. Även denna begränsning gäller vid nyupplåning.

En skuldportfölj med en hög andel lån som förfaller de närmaste åren innebär en risk. Skuldportföljens genomsnittliga kapitalbindning får inte understiga 3 år.

4.5 Ränteomsättningsrisk

För att begränsa genomslaget av förändringar av marknadsräntor på skuldportföljen, har i de finansiella riktlinjerna fastställts ett tillåtet intervall för den genomsnittliga återstående räntebindningstiden, detta intervall preciseras här ytterligare till att den genomsnittliga kvarvarande räntebindningstiden för skuldportföljen ska vara mellan 2,5 år och 3,75 år. I tillägg till denna begränsning ska skuldportföljens ränteomsättning spegla den normportfölj som finns beskriven nedan.

Normportföljen ska bidra till att skapa en jämn och förutsägbar räntebindningsstruktur i skuldportföljen genom att beskriva fem på varandra följande tidsintervall där skulden ska fördelas inom maximal och minimal andel ränteomsättningar. Inom dessa intervall finns ett normvärde ”Normportfölj” som beskriver ett riktvärde som skuldförvaltningen ska förhålla sig till.

Intervall (%)	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 7 år	≥ 7 år < 10 år
Normportfölj	27	27	28	13	5
Max andel förfall	32	32	33	18	12
Min andel förfall	22	22	23	8	2

Taktisk upplåning i certifikat samt placeringar och kassalikviditet ska ej inkluderas i normportföljen då normportföljen är ett strategiskt långsiktigt ramverk. Detta gäller även för certifikat så länge användningen inte är en del av en långsiktig finansieringsstrategi.

Avvikelser från normportföljens struktur är tillåten om avvikelsen i en scenarioanalys justerar sig själv någon gång inom två månader.

För att hantera ränteomsättningsrisken i skuldportföljen och tillse att de faktiska utfallen hamnar inom toleransintervallen får derivatinstrument användas i enlighet med bestämmelserna i de finansiella styrdokumenten och avsnittet Derivatinstrument (6.3) i dessa riktlinjer.

5 Internfinans likviditetsförvaltning

5.1 Mål för likviditetsförvaltningen

Region Stockholms likvida medel ska förvaltas med låg risk med beaktande av kommande likviditetsbehov.

Principerna för vilka placeringar som är tillåtna stipuleras i de finansiella styrdokumenten. Där framhålls även att regionen som en ansvarsfull investerare ska beakta miljöhänsyn, god etik och socialt ansvar vid placeringar.

5.2 Kreditrisk

För att begränsa risken att regionen förlorar pengar på grund av default av någon av de parter hos vilken, eller i vars värdepapper, regionen har medel placerade får placering endast ske under beaktande av följande limiter:

Kategori		**Maximal placerings-volym per kategori**	**Maximal placeringsvolym per motpart/emittent**
Svenska staten		Obegränsat	Obegränsat
Av svenska staten helägda bolag. Internfinans styrelse ska godkänna emittent.		Max 1000 mkr	Max 250 mkr
Banker *) (inklusive Kommuninvest) med ratingnivå på lägst en av följande:		Max 4 000 mkr	Max 1 100 mkr
Standard & Poor's	A-		
Fitch	A-		
Moody's	A3		
Värdepapper utgivna av kommuner och regioner med ratingnivå motsvarande lägst en av följande:		Max 2000 mkr	Max 500 mkr
Standard & Poor's	A-		
Fitch	A-		
Moody's	A3		
Värdepapper utgivna av privat sektor med en ratingnivå motsvarande lägst en av följande:		Max 1 000 mkr	Max 250 mkr
Standard & Poor's	A-		
Fitch	A-		
Moody's	A3		

**) Dock får obegränsade medel placeras i koncernkontosystemet.*

5.3 Motpartsrisk

För att begränsa risken att regionens motparter inte fullföljer ingångna avtal ska Internfinans använda väletablerade motparter med väl fungerande administration vid genomförandet av finansiella transaktioner.

Tillåtna motparter ska beskrivas i en motpartslista som ska upprättas av riskkontrollfunktionen och beslutas av finanschefen. Motpartslistan ska minst en gång per år anmälas till ekonomidirektören.

5.4 Likviditetsrisk

Vid placeringar ska hänsyn alltid tas till regionens likviditetssituation så att betalningsåtaganden i första hand hanteras med likvida medel utan att externa lån behöver tas upp eller kreditfaciliteter, andra än checkräkningskrediten kopplad till koncernkontot, behöver utnyttjas. Detta kan exempelvis göras genom att:

- Ha en säkerhetsmarginal gentemot gällande likviditetsplan. Huvudregeln är att säkerhetsmarginalen ska vara större ju längre löptid placeringen har.
- Placera i värdepapper med en likvid andrahandsmarknad. För att bedöma likviditeten i marknaden ska särskild vikt läggas vid uppskattad transaktionskostnad.
- Huvudsakligen placera i värdepapper med kort löptid om det finns stor osäkerhet kring det framtida kassaflödet.

5.5 Placeringens löptid

För att begränsa risken för kursförluster i placeringar på grund av ofördelaktiga förändringar av marknadsräntor har i de finansiella riktlinjerna fastställts att placeringar endast i undantagsfall får ha en återstående löptid överstigande 12 månader. I tillägg till detta får placeringar utanför koncernkontosystemet ha en snittlöptid på maximalt 6 månader. Placeringar i värdepapper ska i normalfallet hållas till förfall.

6 Internfinans övriga hantering

6.1 Valutarisk placeringar, finansiering

För att reducera effekterna av valutakursförändringar ska uppkommen valutarisk begränsas så snart som möjligt efter att den har identifierats.

Det innebär att exponering som uppstår i samband med:

- placeringar ska begränsas samma dag som placeringen verkställs
- upplåning ska begränsas tidigast en månad före upplåning och senast samma dag som lånekontrakt tecknas
- övriga kända exponeringar kan begränsas vid prognostiseringstillfälle

Begränsning av uppkommen valutaexponering får ske via

- avistaväxlingar
- lån och placeringar i utländsk valuta
- derivatinstrument

6.2 Derivatinstrument

Derivatinstrument får användas endast med beaktande av de begränsningar som finns i de finansiella styrdokumenten samt på andra ställen i dessa riktlinjer.

Om derivatinstrument används ska dessa specificeras i riskrapporterna samt inkluderas i valuta- och ränteriskberäkningen.

Motparter mot vilka regionen har utestående derivataffärer ska regelbundet granskas avseende rating.

I det fall en motpart får en rating understigande godkänd nivå gäller följande:

- Om motpartsrisken har ett negativt värde får inga nya positioner ingås med motparten och positionen ska bevakas noggrant.
- Om motpartsrisken har ett positivt värde ska beslut om hantering av positionen fattas av finanschefen och dokumenteras.

6.3 Motpartsrisk derivatinstrument

Motpartsrisken för derivat definieras som marknadsvärdet på ingångna derivatavtal. Den tillåtna motpartsrisken framgår av nedanstående tabell. För att godkännas i en ratingklass krävs en godkänd rating från ett av ratinginstituten. Ratingkravet ger en övre gräns för vilken klass motparten tillhör och en kvalitativ bedömning utifrån ratingutsikter, utveckling på kreditderivat, relativ aktieutveckling eller annat kan sänka motparten till en lägre klass.

Ratinginstitut	*Klass I*	*Klass II*	*Klass III*	*Klass IV*
Standard and Poor´s	A-	A	A+	AA- eller högre
Fitch	A-	A	A+	AA- eller högre
Moody´s	A3	A2	A1	Aa3 eller högre
Kreditrisklimit	200 Mkr	400 Mkr	600 Mkr	800 Mkr

Om kreditrisklimiten bryts vid ogynnsam marknadsutveckling, då gäller åtgärder enligt avsnitt 3.2 (avvikelserapportering och uppföljning).

Om fullgoda säkerheter ställs av motparten anses motpartsrisk mot denna motpart inte föreligga och därmed behöver ratingkravet ej tillämpas. Beslut om sådan hantering fattas av ekonomidirektören.

Derivatkontrakt ska träffas inom standardiserade avtal. Om derivatkontrakt träffas inom gällande ISDA-avtal eller liknande avtal med rätt till kvittning av utestående skulder och fordringar ska endast nettobeloppen av motpartsrisken tas upp.

7 Riktlinjer för placering av stiftelsemedel

Bakgrund

En stiftelse bildas genom att egendom enligt förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Stiftelsens egendom ska anses vara avskild när den har tagits om hand av någon som har åtagit sig att förvalta den i enlighet med stiftelseförordnandet.

Internfinans har det operativa ansvaret att förvalta och administrera stiftelseplaceringarna för Region Stockholms samförvaltade donationsstiftelser. Mottagande av nya donationer till Region Stockholm föregås i samtliga fall av en prövning huruvida syftet med gåvan ligger inom Region Stockholms kompetensområde. Om prövningen visar att gåvans syfte eller ändamål är inom kompetensområdet tas det beslut om mottagande av gåvan antingen av ekonomidirektören eller i arbets- och personalutskottet. Stiftelsebildande tillsammans med permutationsärenden och fastställande av avkastningsstiftelsernas årsredovisningar fastställs av Regionstyrelsen, som är avkastningsstiftelsernas huvudman.

Syfte med riktlinjer för placering av stiftelsemedel

Dessa riktlinjer utgör styrinstrument för Internfinans hantering av donationsfondsförvaltningens medel.

Syftet är att ange regler och riktlinjer för förvaltningen.

Riktlinjerna ska bland annat:

- Precisera strategiska beslut och riktlinjer kring den långsiktiga förvaltningsinriktningen
- Tydliggöra roller och ansvarsfördelning
- Fungera som vägledning i det dagliga arbetet för ansvariga personer inom Internfinans och för externa kapitalförvaltare

7.1 Målformulering

7.1.1 Övergripande mål för kapitalförvaltningen

Det övergripande målet är att långsiktigt generera minst en nominell avkastning i nivå med nominell BNP-tillväxt[1] till en risknivå som inte överstiger risknivån i en portfölj bestående av hälften svenska aktier och hälften svenska obligationer av god kreditkvalitet[2].

[1] Nominell BNP (eller BNP i löpande priser) är utvecklingen på BNP inklusive prisförändringar. Kan också ses som Real BNP + inflation.
[2] Där svenska aktier definieras som SIXPRX Index och obligationer som OMRX Total Bond Index, en blandning av statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer utställda av Stadshypotek.

Detta ska uppnås genom att hålla en väldiversifierad portfölj samt genom en professionell hantering av de finansiella riskerna i den löpande förvaltningen inom Internfinans.

7.1.2 Operativa mål för kapitalförvaltningen

Uttryckt i finansiella termer är målsättningen:

1) Placeringstillgångarna ska över rullande femårsperioder minst ge en nominell avkastning på 4,0 procent per år.
2) Standardavvikelsen på avkastningen i portföljen ska inte över en rullande femårsperiod väsentligen överstiga standardavvikelsen på avkastningen i en benchmarkportfölj bestående av 50% svenska aktier och 50% svenska obligationer av god kreditkvalitet.

7.1.3 Utdelningsbara medel

För att en stiftelse över tid ska kunna betala ut medel krävs det att det finns fritt eget kapital som i sin tur byggs upp av direktavkastning över åren. Direktavkastningen beror till viss del på det allmänna ränteläget, men den utdelningsbara direktavkastningen före avdrag för förvaltningskostnader förväntas över tiden uppgå till cirka 3% av det förvaltade kapitalet. För att säkerställa att portföljen genererar utdelningsbara medel får högst 25% av kapitalet placeras i fonder som inte betalar någon löpande utdelning.

7.2 Roller & ansvar

7.2.1 Ekonomidirektör

Det är ekonomidirektörens ansvar att:

- Fatta beslut om rapporter och ärenden rörande kapitalförvaltning som hänskjuts till ekonomidirektören

7.2.2 Finanschef

Det är finanschefens ansvar att:

- Säkerställa att riktlinjer för placering av stiftelsemedel följs
- Fastställa regler för intern kontroll
- Besluta om taktisk allokering inom de av riktlinjerna fastställda limiterna
- Besluta om specifika placeringar och avyttringar
- Rapportera till ekonomidirektören om utfallet i förvaltningen och portföljens exponering i relation till fastställda limiter

7.2.3 Internfinans företrädare i operativa kapitalförvaltningsfrågor

Det är företrädarens ansvar att:

- Initiera och bereda förslag till uppdatering av riktlinjerna
- Företräda Internfinans gentemot extern part
- Föreslå och genomföra beslutade specifika placeringar och avyttringar
- Föreslå taktisk allokering inom de fastställda limiterna
- Löpande utvärdera kapitalförvaltningen
- I övriga fall rapportera till finanschef rörande omständigheter som påverkar förvaltningen av portföljen

7.2.4 Riskkontroll

Det är riskkontrolls roll, vare sig den sköts internt eller genom extern part, att:

- Följa upp placeringsriktlinjernas efterlevnad
- Rapportera om utfallet i förvaltningen och portföljens exponering i relation till fastställda limiter

7.3 Placeringsföreskrifter

7.3.1 Förvaltningsformer

Region Stockholms stiftelsemedel ska förvaltas med hög professionalitet.

Intern förvaltning

Finanschef är operativt ansvarig för förvaltningen. Finanschef ska se till att det finns resurser, kompetens och system som möjliggör detta uppdrag.

Extern förvaltning

Extern förvaltare ska utses i noggrann urvalsprocess i syfte att i varje enskilt fall på objektiva grunder utse den bäst lämpade leverantören. Internfinans ska informera nya förvaltare om de riktlinjer för ansvarsfulla och hållbara investeringar som gäller.

Förvaltare ska vara värdepappersinstitut eller fondbolag med tillstånd för sin verksamhet enligt lag (2007:528) om värdepappersmarknaden, respektive lag (2004:46) om investeringsfonder. Utländsk förvaltare ska ha tillstånd motsvarande de som anges ovan och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Vid beslut att anlita extern förvaltare av hela eller delar av portföljens tillgångar ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal. Förvaltaren ska åta sig att följa placeringsriktlinjer. Vid innehav i fond skall fondbestämmelserna i allt väsentligt överensstämma med placeringsriktlinjerna.

7.3.2 Strategisk allokering

Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Svenska och globala aktier och aktierelaterade värdepapper
- Räntebärande värdepapper
- Likvida medel
- Alternativa tillgångar

Operativa riktlinjer för tillgångsslagen ges nedan.

Placering får ske i investeringsfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i placeringsriktlinjerna och som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet.

Normalportfölj

Normalportföljen anger portföljens strategiska, långsiktiga fördelning mellan tillgångsslagen. Vid beräkning av vikterna skall tillgångarnas aktuella marknadsvärde utgöra utgångspunkt. Fördelningen ska gälla totalt för portföljens stiftelsemedel. Normalportföljen räknar med normalvikter för tillgångsslagen räntebärande värdepapper och aktier och summan av investeringen i dessa tillgångsslag. Därutöver får alternativa tillgångar ingå i portföljen till ett maxvärde om 25% av portföljens tillgångar. Investeringar i alternativa tillgångar räknas ej med i normalfördelningen av aktier och räntor.

Vid tillfällen då likvida medel finns i förvaltningen, borträknat transaktionslikviditet inom förvaltningsmandat, hänförs dessa till tillgångsslaget svenska räntebärande värdepapper.

Intervallen i tabellen nedan anger normalvikt samt min-max limiter inom vilka tillgångsslagen får variera.

Tillgångsslag	Normalvikt och limiter		
	min	normal	max
Räntebärande värdepapper	30	40	50
Aktier	50	60	70
Utländska aktier	*10*	*20*	*30*
Alternativa tillgångar	0		25

Taktisk allokering innebär att portföljvikterna avviker från normalportföljen. Sådana avvikelser kan vara en följd av ett aktivt beslut som i sådana fall ska vara grundat i en kvalificerad analys. Det kan också vara en följd av marknadsrörelser i vilket fall portföljvikterna bör rebalanseras med en förutbestämd periodicitet.

7.3.3 Risklimiter per tillgångsslag

Aktier och aktierelaterade instrument

Tillåtna placeringar är svenska och utländska aktier och aktierelaterade instrument där, nya placeringar ska ske i fonder:

- Aktiefonder
  Placering får ske i aktiefonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i dessa riktlinjer. Fonderna ska stå under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet.
- Börsnoterade aktier
  Med börsnoterade aktier menas aktier som är noterade på auktoriserad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet eller annat behörigt organ. Aktier med ett mycket koncentrerat innehav av fastigheter som enda egentliga tillgång räknas i detta sammanhang inte till aktier utan till alternativa tillgångar.

Räntebärande värdepapper och relaterade instrument

Placeringar i räntebärande värdepapper ska huvudsakligen ske genom placering i räntefond, men kan i undantagsfall ske genom direkt placering i räntebärande värdepapper.

Placering får ske i räntefonder som investerar i värdepapper som i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i dessa riktlinjer. Fonderna skall stå under tillsyn av Finansinspektionen eller motsvarande utländsk myndighet.

Innehav i räntebärande värdepapper noterade i annan valuta än SEK skall i normalfallet valutasäkras.

Likvida medel utgör inget eget tillgångsslag utan ingår i den räntebärande portföljen (avser ej transaktionslikviditet inom förvaltningsmandat).

Alternativa tillgångar

Med alternativa tillgångar avses investeringar som inte ryms inom övriga tillgångsslag.

Syftet med alternativa tillgångar är dels att få exponering mot absolutavkastande strategier, dels att skapa riskspridning i totalportföljen i syfte att höja den riskjusterade avkastningen i portföljen. En generell regel för investering i alternativa tillgångar, liksom för portföljen som helhet, är att Internfinans ska eftersträva en god diversifiering genom att investera i flera olika strategier. Nya alternativa investeringar, andra än de som finns i portföljen idag, ska ekonomidirektören besluta om och får endast placeras i fonder.

Kreditrisk

I linje med definitionen i dessa riktlinjer får placeringar med kreditrisk (oavsett om de räknas som räntebärande eller alternativa) maximalt uppgå till 25% av portföljens totala värde. För placeringar med en kreditvärdighet understigande investment grade gäller att dessa får uppgå till maximalt 15% av portföljens totala värde.

7.3.4 Övriga riskbegränsningar

Motparter

Placeringar samt direkta köp och försäljningar av värdepapper ska göras via etablerade finansiella institutioner och/eller förmögenhetsförvaltare. Värdepappersaffärer får endast göras med värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd (eller motsvarande myndighet i andra länder) för utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag.

Förvar

Portföljens tillgångar ska förvaras hos:

- Värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring.
- Utländska institutioner som har tillstånd motsvarande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Undantag kan dock göras i enskilda fall för alternativa tillgångar.

Belåning

Portföljens tillgångar får ej belånas med undantag för sådan tillfällig belåning som följer av gällande likvidschema i samband med värdepappersaffärer.

Valutarisk

Värdet av placeringar i utländska valutor sjunker i värde vid försvagning av placeringsvalutan relativt den svenska kronan. Utländska aktieinnehav valutasäkras normalt inte, men utländska ränteplaceringar ska i normalfallet vara valutasäkrade.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk innebär att ett finansiellt instrument eller annan tillgång ej kan omsättas alls vid avsedd tidpunkt eller endast omsättas med större negativ prispåverkan.

En huvuddel av portföljens tillgångar ska vara placerade i likvida tillgångar då medel alltid måste kunna frigöras för utdelning till stiftelsernas ändamål. Vissa tillgångar är av sin natur illikvida, men har en avkastningsprofil som väl kompletterar likvida tillgångar. Placeringar i sådana illikvida tillgångar får ske, men maximalt 25% av portföljens totala kapital får vara investerade med möjlighet till avyttring mer sällan än varje kvartal.

Derivatinstrument

Den grundläggande principen är att derivatinstrument ej ska användas i Internfinans stiftelseförvaltning. Dock tillåts investeringar i investeringsfonder som använder, eller får använda, derivatinstrument i sin förvaltning.

7.4 Ansvarsfulla och hållbara investeringar

7.4.1 Inriktning för ansvarsfulla och hållbara investeringar

Förvaltning av stiftelsekapitalet ska ske med god miljöhänsyn, god etik och socialt ansvar med vilket menas att företag utöver lagstiftningen följer internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption. De internationella normerna är uttryckta i FN:s deklarationer och konventioner. Investeringar i fonder ska främst ske hos kapitalförvaltare som följer FN:s initiativ UNPRI (United Nations Principles for Responsible Investments).

Stiftelsernas medel är huvudsakligen placerade via externa förvaltare genom vilka Internfinans, som operativt ansvarig, i möjligaste mån ska påverka företag att utveckla och förbättra sina processer inom hållbarhetsområdet. För att detta ska kunna ske ska placeringar företrädesvis ske via förvaltare som dels har en samsyn med Internfinans kring hur man driver ett hållbarhetsarbete och dels visar att man önskar en aktiv och öppen dialog i hållbarhetsfrågor.

De fonder som stiftelsernas medel är placerade i ska undvika placeringar i företag vars verksamhet till annat än en oväsentlig del utgörs av tillverkning eller försäljning av vapen eller annan krigsmateriel, tobaksprodukter, pornografi eller alkoholhaltiga drycker.

Investeringar ska prioriteras i företag som på ett trovärdigt sätt visar att de kan hantera sina etiska, miljömässiga och sociala risker.

Fond- och kapitalförvaltare är skyldiga att ha dokumenterade rutiner som säkerställer att hänsyn tas till dessa placeringsriktlinjers formuleringar om ansvarsfulla och hållbara investeringar. Uppföljning ska ske en gång per år genom att fond- och kapitalförvaltare redogör för hållbarhetsarbetet i den generella kapitalförvaltningen och specifikt i fondens placeringar. Det åligger förvaltaren att meddela om en fonds innehav strider mot ovan nämnda regler varefter lämpliga åtgärder kan vidtas. Även eventuella direktinvesteringar ska årligen granskas utifrån samma kriterier. En rapport av den årliga uppföljningen ska lämnas till ekonomidirektören.

7.5 Rapportering & uppföljning

7.5.1 Rapportering

Rapporteringens syfte

Rapporteringens syfte är att möta interna och externa behov av insyn i och kontroll av verksamheten.

Månads- och kvartalsrapport

Internfinans ska senast den 10 bankdagen varje månad sammanställa en rapport för internt bruk i syfte att följa utvecklingen för total- och delportföljerna och bevaka de fastställda limiterna. Vid månadssammanställningen får uppskattade värden användas där verkligt värde ännu inte är tillgängligt.

Kvartalsrapporter ska lämnas till ekonomidirektören inom ramen för uppföljningsrapportering.

7.5.2 Uppföljning

Syfte med uppföljningen

Uppföljningens syfte är att löpande informera om total- och delportföljernas resultat, dels i förhållande till jämförelseindex dels i relation till de uppsatta målen. Utvärderingen ska vidare belysa risknivån i förvaltningen.

Uppföljningen ska göras minst fyra gånger per år och bör bland annat innehålla uppgifter om:

- tillgångsallokering i relation till normalportfölj och limiter
- totalportföljens utveckling i förhållande till benchmark för olika tidsperioder
- delportföljer och externa kapitalförvaltares utveckling i förhållande till index för olika tidsperioder
- risknivå för totalportfölj

Jämförelseindex

Tillgångsslag	Jämförelseindex
Totalportföljen	50% SIXPRX / 50% OMRX Total Bond
Svenska räntebärande	OMRX Bond
Svenska aktier	SIXPRX
Utländska aktier	MSCI Världen NDR (uttryckt i SEK)
Alternativa tillgångar	SSVX 3M + 3 procentenheter (årsbasis)

OMRX Total Bond utgörs av nominella stats- och bostadsobligationer.

SIXPRX är ett kapitalviktat svenskt aktieindex som består av samtliga bolag som är noterade på Stockholmsbörsen. Indexet innehåller en begränsning att inget bolag får utgöra mer än tio procent av indexet. Indexet visar genomsnittlig utveckling inklusive utdelningar på Stockholmsbörsen.

MSCI World NDR är ett kapitalviktat globalt aktieindex vilket återger marknadsutvecklingen av bolag på börser i de mest utvecklade länderna. Indexet visar genomsnittlig utveckling inklusive utdelningar.

SSVX 3 M + 3 procentenheter avspeglar den genomsnittliga räntan på 3 månaders statsskuldväxlar, med ett påslag om tre procentenheter på årsbasis.

8 Definitioner

Default

I finansiella sammanhang avses oftast att inte betala ränta, förfall eller andra belopp vid överenskommen tidpunkt och att den mottagande parten påkallar en Default-klausul i gällande avtal vid avtalsbrott. Detta kan resultera i krav på inlösen av utestående affärer.

Diversifiering

Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

Deposit

Tidsbunden placering (lån) av medel i bank med i förväg bestämd förfallotidpunkt. Vanligen med kort löptid.

Emittent

Företag eller organisation som ger ut nya värdepapper. Utgivare kan t ex vara ett bolag, staten, kommun eller region.

Exponering mot kreditspreaden

Summan av låneförfall och ränteomsättningar på lån mot EIB.

Finansiella styrdokument

I dessa riktlinjer avseende finansiella risker avser det den senaste versionen av Policy för god ekonomisk hushållning som blivit beslutad i Regionfullmäktige och de senaste Finansiella riktlinjer som blivit beslutade i Regionstyrelsen.

Finansieringsformer

Olika typer av finansiering t ex leasing, bilaterala lån, utgivande av certifikat eller obligationer.

Index

Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex SIX Portfolio Return Index (SIX-PRX) och OMRX Bond-index.

Investeringsfond

Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet.
En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondlagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet (UCITS). Det gör att fondlagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken.
Det finns två typer av investeringsfonder, specialfonder och värdepappersfonder. Specialfonder har friare placeringsbestämmelser, och vänder sig oftast till professionella investerare. Värdepappersfonder styrs av EU:s UCITS-direktiv.

Investment grade

En obligation klassas som ”Investment grade” om den har en rating på BBB- eller högre från Standard & Poor´s eller motsvarande nivå från annat kreditinstitut.

ISDA-avtal

International Swaps and Derivatives Association (ISDA) är en global organisation som representerar ledande parter inom handel och hantering av derivat. ISDA har tagit fram avtal som har stor acceptans och stor användning vid derivathandel.

Kapitalbindning

Kapitalbindningen är tiden i år till slutförfall. Den genomsnittliga kapitalbindningen är det kapitalviktade snittet för skuldportföljen.

Kreditrisk

Risken att förlora pengar på grund av att en emittent eller låntagare inte kan betala ränta och/eller kapitalbelopp på förfallodagen (default). Kallas även defaultrisk.

Inom stiftelseportföljens avser kreditrisk placeringar i företag (ej stater eller överstatliga organisationer) med en rating understigande AA från Standard and Poor´s eller motsvarande nivå från annat kreditinstitut. Definitionen gäller oavsett om placeringen räknas som räntebärande placeringar eller alternativa tillgångar.

Likvida medel

Likvida medel definieras som kassamedel, medel på depåkonto, bankräkning, dagsinlåning och specialinlåning.

Likvida räntebärande värdepapper

Likvida räntebärande värdepapper avser företagscertifikat och värdepapper som normalt omsätts på penningmarknaden och kvoteras av värdepappersinstitut, vilket enligt lag har Finansinspektionens tillstånd.

Likviditetsreserv

Summan av likvida medel på bankkonton, placerade medel, lånelöften samt odragna kreditfaciliteter.

Limit

Risknivå som begränsar innehav av finansiella tillgångar och instrument.

Låneförfall

Slutförfall på obligationslån och lån mot investeringsbanker samt amorteringar av leasingskuld.

Obligation

Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.

Rebalansering

Rebalansering innebär att en delportföljs andel av den totala portföljen förändras i riktning mot den långsiktigt valda normalpositionen för detta tillgångsslag. Rebalanseringen kan innebära att delportföljens andel återgår till den långsiktigt valda normalpositionen eller att man minskar avvikelsen mellan nuvarande andel och normalpositionens andel.

Refinansieringsrisk

Risken att upplåningen fördyras på grund av förändrade marknadsräntor eller valutakurser samt en otillräcklig diversifiering av förfallotidpunkt, motpart och upplåningsinstrument.

Räntebindning

Räntebindningstiden är tiden i år till nästkommande ränteomsättning eller förfall. Den genomsnittliga räntebindningstiden är det kapitalviktade snittet för skuldportföljen.

Skuldportföljen

Summan av låneskulden och leasingförpliktelser samt tillhörande derivatkontrakt.

Valutarisk

Exponering för förlust i resultat- och balansräkningsposter då valutakurser förändras.

Årsangivelser

Avseende limiter för refinansieringsrisk betecknas innevarande kalenderår med år 0, nästkommande kalenderår år 1 osv.